

DÉLSOMOGY

Megjelenik Szigetvárott hetenkint egyszer: Vasárnap.

Előzetési árak:
Egész évre . 8 korona. — Félévre . 4 korona.
Negyedévre . 2 korona 50 fill.
— Egyes példány ára 20 fillér. —

Felelős szerkesztő:
Bárvárh Gyula.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Igmándy-utca 60. szám.
Kéziratot vissza nem adunk.
Nyílt-tér garmond sora 40 fill.

Pang az ipar.

Általános a panasz, hogy pang az ipar, hogy nincs nemzeti ipar, nincs gyári ipar. Vizsgáljuk csak ennek okait és rögtön rájövünk, hogy a hiány bennünk van és bennünk kell keresni a javulást a probléma megoldását is.

Nézzük csak. Az egyénnek elsősorban élelemre, táplálékra van szüksége. Ez nélkülözhetetlen szükséglet. Ezt részben az anyaföldből, részint az átlatvilágból elégíti ki. Másik és majdnem hasonló fontossággal bíró szükségletét, az időjárás elleni védekezés képezi.

A társadalomnak minth az egyének összeségének, az első szükségletét a földművelők, a másodikat pedig az iparosok elégítik ki. A földművelés az emberiség legrégebb foglalkozása.

Az ipar sokkal fiatalabb, mert csak a civilizáció és a kultura terjedésével lépett a fejlődés stádiumába. Arégbben megtelepedett békés földmive-

lést üző népek, tehát hamarabb lettek iparüző kézművesekké mint a jórészt nomád életet élő koborló és életüket harcokban eltöltő nemzetek. A népvándorlás mely Krisztus után az 5 és 6 században folyt le, hozzáuk telepítette a germánokat és gallokat. Ezeknek utódai a németek és francziák.

A magyarok csak 3 századdal később vándoroltak a Duna-Tisza közé és nomád életüket, rablókalandos természetüket majdnem Szent Istvánig megtartották.

Igy tehát a germánok és gallok már 5 századon át fejlődtek és haladtak a magasabb kultura, az ipar felé a mikor a magyarok el se kezdtek volt. Innen van az, hogy Német és Franciaország ma az ipari kifejlődésnek oly magas fokán áll, vagyis egyszóval ipar-államot képez. Ellenben mi földművelő állam vagyunk. Innen van az is hogy az előbbi államok kereskedelme és gazdasági viszonya aránytalanul kedvezőbb mint a magyar gazdasági viszonyok.

Természetes tehát, hogy hátrább vagyunk az iparban és sok a tenni való ha a nyugati államok fejlődésével versenyezni akarunk.

Hiszen 5 százados különbséget kell kiegyenlíteni. Hazánkat évszázados harcok is pusztították. Ezek a kerék kötőjét képezték fejlődésének. És mégis a millenium alkalmával örömmel tapasztalhattuk, hogy hazánk a művelt nyugattal mindentekintben lépést tartott. Iparunk is közeledik a művelt nyugathoz, csak az volt a baj akkor is most is, hogy érthetetlen megrögzöttségből a külföldi ipar mindig előnyben részesült a magyar rovására és kárára. A mi külföldi, pl. párizsi, bécsi, vagy brüsszeli az finomabb és jobb mint a vele egyenlő minőségű magyar gyártmány. Főuraink (nem nagy dicsőségünkre szolgál, csak a külföldit pártolták.) Érthető mert hiszen I nem magyar, másodsor drága portéka volt) és így fejlődött a kis és közép nemesség majmolása a még csecsemő korát élő iparnak kiszámíthatatlan kárára. Így lett a mi

Kitől tanultál. . .

*Kitől tanultál, édes szép szerelmem,
Mosolyogni, miként a virradat,
Ki adta rád igéző álmodásod',
Szemedbe színes, örök álmodat?
Talán a lelkem tündöklök szemedből,
S a régi álmodó lidérczénye von:
Sugára pallos, ott lebeg fölöttem,
Ha meggyötörve fekszem ágyamon.*

*Miért is néztem önfeledve, hosszan,
Világos nappal fényes csillagot;
Miért temettem el belé a vágyam,
Ha nem pihenhet benne a halott?
S ki elvevél a boldogságom', üdvöm',
Miért szereltek mégis lángolón,
Miért jajongok csöndes éjszakákon
Miattad, édes, esalfa démonom!*

Borsodi Lajos.

Kétszer feltámadt.

— Oroszból szabadon fordítva. —

Megállt a vándor.

Pihgett a fáradtságtól. Lankadt szemeit körüljártatta a hóval fedett síkságon annélkül, hogy valamin megakadtak volna.

Köröskörül fehér lepel s csak egy keskeny szánut mutatja az irányt merre mennie kell.

Alexics Miklós kebléből hosszú sóhaj szállt az ut felé s lassu léptekkel tovább indult.

Kihez küldte sóhaját? Tán valakihez előre küldte von?

Nem. A sóhaj iránytalan. Amerre megy, senki ismerőse sincs. Új hazát keres, mert a régít — elvesztette.

A fáradt téli nap nyugodni készül s utolsó sugaraival csillogó gyöngyökként világítja meg a havat, mely beláthatlan messzeségben fehérlett.

Végre egy kunyhó. Az ut mellett gubbaszkodva buvik; mintha szégyenlené, hogy olyan piszkos, olyan korimos. — Vándorunk betért.

Szívélyes, alázatos szóval hívja beljebb a gazda; egy öreg, ránczosképű jobbágy, ki vén napjaira ideszorult az utra, hogy arra felügyeljen:

„Adjon Isten! Szegény utas vagyok. A város messze van. Engedj betérnem és megpihennem“

„Szegény vagy — látom. Egy kis estebédem volna, fogyaszuk el együtt.“

Alexics Miklós éhes volt s mi sem természetesebb, örömet fogadta a hívást és

Pécs város városházát jövő év május havában újra építik, miért is jelenlegi helyiségéből annak idején ki fogok költözködni, mely körülmény arra késztet, hogy az összes rakáron lévő divat cikkeimet valamint a naponta érkező újdonságaimat különösen karácsonyi ajándéknak alkalmas dolgokat tetemesen leszállított árban árusítsam el, úgy mint: **férfi ingek és nyakkendők, kézimunkák és kellékek. Jäger alsó ruházat. Ruhadiszek. eső ernyők, harisnyák, keztük stb.**

KEMÉNY MÓR PÉCS, Király-utca városház épület.

iparunk csenevészé, a mi azt jelenti hogy vérszegény, gyenge, pang a működése. Egy másik nagy baja iparunknak az az előítélet, mely fenn áll. Ugyanis az ipari pályát mint megvetendőt állítják a szülők gyermekeik elé, ezzel ijesztik őket és így kiirthatatlanul belé rögzítik ezen pálya mellőzését. Így érthető, hogy iparunk a nyugatinál hátrább van mert nem állja ki tényleg a versenyt és nem vagyunk olyan áldozat készek, hogy hazafiságból silányabb és esetleg drágább árut szerezzünk be. Ipar pártolás anyagilag és erkölcsileg ez kell, hogy feladatunkat képeze ha azt akarjuk, hogy hazánk gazdaságilag felviruljon ha azt akarjuk, hogy a munkátlanság megszűnjék ha azt akarjuk, hogy az ugy nevezett prolétárokká lett egyének is hasznos munkát szolgáltatassanak a társadalomnak. Mert bizony sok milliók tölünk kivándorlnak messze földre, a mig az iparos pálya megvetett lesz, a mig a művészeti szempont a mely ma már minden dologra rá nyomja bélyegét s a mely jellemzi a külföld ipar termékeit érvényre nem juthat, addig nem is remélhetjük, hogy iparunk egyenrangú lesz a külföldivel, arról nem is szólva, hogy kivitel képessé váljék.

S. B.

— **A beruházási törvényjavaslatra** vonatkozó különböző hírekkel szemben felhivatalosan ezeket közlik: A beruházási előirányzat főösszege nem fog redukálni. A javaslatnak gróf Tisza miniszterelnök által jelzett módosításai abban állanak, hogy bizonyos beruházásokat, melyek különös

fontosságuknak tetszenek, beillesztenek a tervezetbe, minek folytán más pontok, melyek inkább bírják a halasztást, csak utóbb kerülhetnek sorra. A beruházási tervezett tehát csak részben változott, de semmiképpen sem korlátozták azt. Mihelyt az idevontató munkálatok befejezést nyernek, a módosított beruházási javaslatot a képviselőház elé terjesztik.

H I R E K.

Meglepetés.

A napokban kaptam én egy Rózsaszínű levelet,
Átolvasva zsebre gyűrtem,
S mint a szélvész; úgy repültem
Felkeresni szépemem.

— Néztem jobbra, néztem balra,
S olykor-olykor hátra is.
De hiába sehol se jött —
Már a nap is elköltözött —
S útra keltem — magam is.

— De a mint az utca-sarkon,
Befordultam, hogy megyek!
Hát göres szállott a gégembe
Az anyósom — jött élembe
S szemem közé — nevett.

Sz. L.

— **Személyi hir.** vizeki Tallián Gyula Somogyvármegye főispánja kíséretével a főszolgabírói hivatal megvizsgálására városunkba érkezett.

— **Nagyobb népkönyvtár Szigetvárott.** A hét folyamán érkezett a város előljáróságához a Dunántúli közművelődési egyesület levele, melyben a következőkről értesítik az előljáróságot: Miután Grünhuth Miksa, mint a szigetvári népkönyvtár könyvtárnoka

azon kéréssel fordult a közművelődési egyesülethez, hogy a jelenlegi könyvtárban foglalt művek már teljesen kiolvastattak, azért azoknak kicserélését kéri. E kérelem alapján az igazgató választmány azt a határozatot hozta, hogy a lehetőség szerint a jövő évi költségvetés megállapításánál gondoskodni fog arról, hogy Szigetvárra újabb és nagyobb népkönyvtár kerüljön, s a most meglevő pedig a sopronmegyei Gyalóka községbe küldessék utánvétellel. Nagyon örvendünk annak, hogy népünk oly rohamosan olvassa a könyvtár közhasznú műveit, s reméljük, hogy a nagyobbszabású könyvtár is mielőbb hozzánk kerül.

— **Az ártézi kutról** megbízható forrásból oddig a következőket írhatjuk: A kutfurók úgy látszik nagy szerencsével dolgoznak mert tegnap d. e. 11 órakor 126 méter mélységre 18 R. fokos meleg vízre akadtak még pedig oly bőre, hogy a csövek 6 m. 30 cm magasságra vezetve 2³⁰ esővön perceként 3 hectoliter és 10 liter vizet adnak. Éppen ezért a munkálatokat már be is szünetetik, miután a víz bősége tisztasága már semmi kíváni valót sem hagy hátra. A kiömlő víz a Rechnitzer féle házból kivezető csatornán át ömlik az Almás patakba. Most már hisszük, hogy Szigetvárnak közszükségletét képező fürdő kérdése is talán meglesz oldva. Ezzel a kérdéssel lapunk jövő számában bővebben foglalkozunk.

— **Tűz.** Kertész László patosfai lakos kárára f. hó 18-án d. u. 5 órakor az ottani szőlőhegyen lévő prësháza, a benne lévő nagyobb mennyiségű takarmány és gazdasági eszközökkel leégett. A kár 520 korona. A tűz keletkezését a megejtett vizsgálat alkalmával nem sikerült kideríteni, miért is a nyomozás tovább folyik.

— **Bort loptak.** Mauer János n-ladi lakosnak szőlőjéből a múlt héten. Mint értesülünk a csendőröknek a gyanu alapján, valószínűleg csakhamar sikerül a bor tolvajokat kézre keríteni.

segítette fogyasztani a szegény vacsorát. — Feje alá tette batyuját és a következő percz alva lelte.

Arca megváltozott. Eltűnt onnan a kétség sötéte, helyette a boldogság mosolygott rajt szeliden. Álmodott: . . .

. . . Othon van szeretettjei között. Atyja, anyja, testvérei körülveszik, becézgetik . . . Nővérével szemben a virágos ablak mellett egy angyali kéz járhatja ujjait a fehér billentyűkön s a zongora hangja édes dallamával betölti a szívet . . . Alexics Miklós boldog. Az a karsu, halavány arcú leány, ki zongorázik, az ő imádottja. — Hangzik a dallam s vele énekelnek mindannyian.

„Szeretlek, szeretlek, mint méh a szép virágot.
Lelkeském ajkadról édes csókot várok.” . . .

Az alvó mozog, fészkelődik fejtén. . . Most bucsuzik. Távol a nagyvárosba siet folytatni tanulmányait. Végig járja álmában a hosszú éveket; s elér az utolsóhoz, mikor jön a végzetes levél:

„Atyánk meghalt!”

Othon van ismét. A kedves családi kör szétdulva s ő árván, apátlan. Merész álmai romba dőlve, anyját segíteni, apja helyett apának kell lennie. . . .

S nem fogyott el háromszor a hold, a halvány képű Iréne másé, másnak boldog araja. . . .

Nehéz izzadság ül a vándor homlokára és behunyt pillái alól könny gurul arcára: mely dult és sötét.

. . . Látja imádottját boldog asszonyának; szerelmesen — mint két kis galamb — suttognak együtt. Nem bírja tovább s megy — feledni. . . .

Hosszu sóhaj törte meg a csendet. Az alvó összeresztette s felébredett. Az öreg megalszik a padkán. Fel nem kelti. A keskeny ablakra egy pénz darabot tesz le és óvatosan kioson, folytatni útját.

Csendes kis városkában leljük vándorunkat. A kis iskolának lakója most. Apró kis gyermekeket tanít és — feled: teljesen feled.

A szíven ejtett sebett a feledés írja hegeszti be.

Esténként kijár a házikók elé. Átellenben egy csinos uriház ablakai világitanak s engedik hallani a vigasságot, mely — úgy látszik — amott sosem hiányzik.

Gyakran betekintett a kitért ablakon,

melyen át láthatta a dus asztalt s a körülteülő vig arcokat. Mind nem érdekli őt.

Az asztal körülte a házi gazda lányrökonka forgolódott körül, hordta az enni — inni valót.

Érdekes lányarcz Bánatos, jégfehér arc, melyet a pir felhői rózsásra festettek. Vonásai nem szépek s az egész fej mégis oly vonzó, s felette bájos. Márványhomlokát koromfekete haj díszíti, melynél fénylőbbek szép szemei voltak csak. Tartása délezeg. Karsu természetével ide — oda hajlik ügyesen, mint valami zerge.

Alexics Miklós sokszor megbámulta a leányt. Együtt sétált vele. Constantina okos feleletei, szerény szavai még inkább belopták a leányt szívébe, hogy nemsokára kérdésünmagától.

„Igaz volna! Szeretem?”

Mult az idő, eljött, a hosszú tél. A szomszédok hívását elfogadta, eleintén ritkábban, majd később mindennapos volt a mott. Üres idejét a leánykörében tölté.

Most is együtt ülnek a kis szobában. Constantina himez szép virágokat az alabastrom fehér szövetre, míg Alexics tekintetét a leány arcán járta, ki a megfigyelést

dalának felső szélére kiríthatja rányomhatja, vagy bélyegzőjét rányomhatja. Ezenkívül a boríték vagy a címszalag címdalán és hátulsó oldalán nyomtatott egyéb megjelölés, ábra, kép és hirdetés is alkalmazható. A hirdetés azonban ugyanazon a küldeményen csak egy-egy vállalatra, üzletre, illetőleg ügykörre vonatkozhatik és csak annyi helyet foglalhat el, hogy a cím könnyen olvasható legyen és a helyi és kelti bélyegző, valamint az esetleg szükséges szolgálati megjegyzések följegyzésére és a kézbesíthetlenséget jelző cédula fölragasztására elegendő hely maradjon. Együttal figyelmenzteti a miniszter a posta- és távirdahivatalokat, hogy a magánvállalatok levelezőlapja és zárt képeslevelezőlapja szintén az előbbi szabályok alá tartozik. Együttal a magánvállalatoknak gyártmányán a Magyar királyi posta fölírás vagy a magyar címer alkalmazása tilos. Ezeket a postahivatalok nem küldik tovább, hanem a föladvónak adják vissza, illetőleg mint térti küldeményt kezelik.

Színház.

Jóllehet, hogy már elmentek a színesek, de mi azért mégis két előadásról tartozunk beszámolni a közönségnek. És azt a lehető legrövidebben meg is tesszük.

Szombaton, utolsó előtti előadásul nagy hangverseny egyveleg volt, azonkívül melodráma élőképek és felolvasás, telt ház előtt. A szépen sikerült számból elsőnek Oláh Miska zenekarát vesszük. Az előadott nyitány után a sűrűn felhangzó tapsvihar arra készítette Miskáékat, hogy még egy pár szép magyar darabot játszanak.

Ezután Ernyei Emilt említjük, ki az általa kitűnően előadott „Kakas ülön“ című monologgal neveltette meg a közönséget. Majd Kóvi Juliska énekelt bohókás kuplékat, köztetszésre. Utána lapunk szerkesztője tartott rövid felolvasást.

Ezután pedig Bátor Béla, mint Kohn ur, a Kohn és Guttman cégébe tagja énekelt el körülbelül 20 jól sikerült kuplét. Miért a taps bőven kijutott neki. Eredeti volt a „Cace-Walce“ (tréfás kettős), mit a közönség falrengető tapsa között lejött remekül Kóvi Juliska és Deák Gyula. Ez a holondos és fárasztó tánc annyira tetszett a közönségnek, hogy megismételtette.

Ligeti Lajos komikus az általa előadott „Mama kedvence“ című monologgal óriási hatást ért el.

Ezután következett Vigh Ernő sikerült bariton szólója. A Cornevillei harangokból, énekelte el szépen és jól, Henri de Corneville dalát, majd népdalokat adott elő, melyekkel tetszést aratott.

Az „Izé kisasszony“ című monologját D. Pethő Stefán igazán kedvesen mondta el. Ki is jutott neki bőven a taps. Majd ismét Ernyei adott elő egy sikerült monológot.

Végül „A magyar dal“ melodramát adták. Zilahy János megható és szép szavaltával karokkal és élőképekkel. A zenekíséret is jó volt, melyet Takács karmester vezgett.

Bátran elmondhatjuk, hogy ezen egy-

veleges előadás nagyon tetszet a közönségnek. Jövőre talán lesz egypárban része.

X.

Utolsó előadásul Vasárnap, Ernyei Emil jutalomjátékául zsufolt ház előtt Tiborcz Ágost helyi szerző 4 felvonásos eredeti vigjátékát a „Mama háta mögött“ adták. A legnagyobb sajnálatunkra lapunk szűk terére nem engedti, hogy mélyebben bocsátkozunk a darab bírálatába. Mert igazi bírálatot ugy sem mondhatunk, már csak azért sem mert a szereplők különösen a férfiak ez estén nagyon kedélyeskedtek (mókázta) ugyszólván csintalankodtak és sokat megengettek maguknak. Például Dobos Nandor ki egy öreg kertész szerepét adta (azért elég sikerülten) egy szót sem mondott a szerző által írt szerepből, így Deák Gyula ki a házmester szerepét játszta, ő is sokat beszélt a Svihákokból. De a többi szereplők is sokszor mást mondtak. Mint például, a „Gabányi szavára“ szálló ige röpködött folyt on a levegőben, nem csekély bosszúságára jó Gabányi barátunknak. A szereplőket sem kritizáljuk külön külön, hanem csak annyit hogy eltekintve a hunczutériáktól, mindnyájan jól alakítottak és igyekeztek szerepüknek megfelelni, — a mi sikerült is nekik. Azonban ha egy két apró hibát, mint például a becsületbeli ügy felfüggesztését két napra és az indokolatlan éneklést leszámítjuk, akkor a darab elég jól megállná a helyét.

Különben az írónak szép sikere volt ez estén, mert úgy öt mint a jutalmazandót és a főbb szereplőket is számtalanszor viharos tappsal és éljenzéssel hívták a jámpák elé. Végül pedig Lorándyt a rendezőt hívta zajosan a közönség.

A függöny legördülte után megkezdődött a bucsuzás, kiki bucsuzott az ismerős művésznőjétől, vagy színész barátjától és ez a bucsuzás csak a reggeli órában ért véget az étteremben, pezsgő mellett, cigány mellett.

A társulat hétfőn reggel a 8 órai vonattal pezsgő és diadalmámorosan utazott Siklóra. De azért néhány arany ifjunak szívében és zsebében drága emlékek megmarad. A vizzontlátásra!

B.

*) A közönség köréből.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Megkérem uraságotat legyen szíves becses lapjában a következőket a szigetvári ipartestületi betegsegélyző pénztár részéről közzé tenni:

A „Delsomogy“ folyó évi 47-ik számában „A beteg betegsegélyző“ cím alatt egy minden alapot nélkülöző s a leghasznosabb intézményt a „közérdek“ címén támadó rossz akaratu cikk jelent meg, a melyből világosan kitetszik, hogy azt egy a pénztárviszonyaival teljesen ismeretlen, az alapszabályokat és az azok alapjául szolgáló törvényhez nem is konyító egyén — a lehető legnagyobb rosszakarattal, a közönség félrevezetésének célzatával írta.

Ezt igazolja az is, hogy a Saját nevével megjelenni nem mert. Pedig ha a cik-

kében kifejtett állításai a valóságnak megfelelnek, úgy nem bujt volna a névtelenség-homályába, hanem nyílt arczzal a saját neve alatt lépett volna fel, mint azt egy a közügyek iránt igazán érdeklődő férfi tenni szokta, s nem bujt volna gyáván a névtelenség homályába, hogy orvul támadhasson.

Mindezeknél fogva pénztárunk vezetősége a cikkben felhozott vagdalódszásokra mindaddig érdemleges választ nem ad, mint egy sötétségbe burkolt egyén rögeszméire, míg magát meg nem nevezi. A szigetvári ipartestületi betegsegélyző pénztár.

Szigetvár 1903 november 26-án

tisztelettel

Zanathy József

alelnök.

*) E rovatban közérdekű felszólalásokat díjtalanul közlünk, de a felelősség a beküldőt terheli.

Tarka krónika.

Színházi pletykák.

Monna Vanna előadásakor meglátszott nálunk a színházban, hogy a közönség igen hűvösen fogadta a darabot. És egy pár hangos ásitás is hallatszott. Az első felvonás után a rendező ilyformán adta meg még egyszer az utasítást Gabányi (drámai színésznek).— Ha a hosszú monologját elmondta, lábujjhegyen elsompolyog.

Színész. Miért oly csendesesen?

Rendező. Hogy fel ne keltse a közönséget.

A Falu rózsáját adták a színházban midőn felvonás közben a rendező így szólt Zsigának a diszitőmesternek.

— Hallja Bánfalvy ur, furja oda a templom tornyot a levegőhöz, hogy a falu ne mozogjon.

*

Alighanem az „Aranykakast“ adták, amidőn Dobos titkár így szólított meg, egy az utolsó padsorban erősen horkoló urat. — Kérem ne olyan nagyon, mert a többiek is aludni akarnak.

*

G . . . . i. kinek a szavára lehet adni, s köztudomású az is, hogy jó étvágyu fiatal ember, neki a színpadon a következőket kellett volna mondania: Ajánlom magamat, ma még 20 látogatást kell tennem. Se helyett a gyomor ujság szerkesztője így szólt: „Sajnálom magamat, ma még 20 látogatást kell ennem.“

Közi: E. Emil.

*

Zsur volt a kis Juliska szubrettnél az utolsó héten. Volt is ott minden a mi jó és drága és izletes, szemnek szájnak jófatat. A vendégek ki tettek magokért mert annyit és oly szorgalommal hordtak össze mint a méhek. (Még nyul is volt.) Erre a mulatságra sietett szintén egy ismerős fiatal ember, kit a gentry Aladár urfi szürke lovas fogatához intett a kávéház előtt és így szólt:

— Szervusz Marcsi, hogy vagy? hová oly sietve?

— Oh hagyd el kérlek sürgős üzleti ügyekben járok.

— **Ütlegető tanár.** Tóth Béla „Esti levelében“ nagyon gyakran megemlékezett a tanulókat ütlegekkel traktáló tanbetyárokról. Hát amint halljuk, nálunk a polgári iskolában is van egy ilyen példány, kinek e névre kvalifikáló legutolsó tette a következő: *Pauncz* Alfréd nevű polg. isk. tanulót tanulóársai bepanaszolták *Stefán* Gyula tanárnál, hogy cigarettázik. — *Stefán* tanár kérdőre vonta a fiút, ki a cigarettázást tagadta, mire szegény gyereket úgy elverte, hogy másnap sőt harmadnap is dagadt volt *Pauncznak* az arca, Ehhez járul még, hogy *Stefán* Gyula a zsidó tanulók vallását nem a leghízlelőbb jelzőkkel aposztrofálja s melyről már gyakori panaszt hallottunk. Rövidesen előadtuk a tényállást melyről értesültünk, de szorgalmasan gyűjtjük ez irányban az adatokat, hogy azokat összegezve, legközelebb nyilvánosságra hozzassuk. Addig is ajánljuk ez ügyet a polg. isk. igazgatójának figyelmébe és kérjük a vizsgálat elrendelését. A modern oktatási módszer nem a vallási türelmetlenség és ütlegetésen alapszik.

— **Uj tizkoronások.** Az Osztrák Magyar Bank belátván azt, hogy a kibocsátott tizkoronás bankjegyek nem felelnek meg sem külalak, sem célszerűség szempontjából hivatásuknak, miért is elhatározta, hogy ezek bevonásával új bankokat fog kibocsátani még a jövő év elején. Az új tizkoronások rajzaira azonban nem fog pályázatot hirdetni, hanem a saját rajzóloival fogja azokat elkészíttetni s miután ezen bankok könnyen hamisíthatók, az új bankjegyeknél különös figyelemmel lesz arra, hogy úgy a papír, mint a rajz kömpháltsága folytán azokat hamisítani ne lehessen.

— **Méreg tolvajok.** Zöld József endrőci intéző jelentést tett a szigetvári főszolgabírói hivatalnál, hogy az elszaporodott mezei egerek ellen, Sipőcz-féle egér méreggel mérgezték az ottani gazdaságban. A mérgező napszamosok közül azonban *Lang* Mihály *Novszky* Julia nagyobb mennyiségű

észre sem veszi munkája fölé hajolva. A szomszéd szobából kacaj, lárma s ének hallatszik.

— Constantina beh szépet himez. A rózsza, melyet ön selyemmel lehel a szövetre, sorsom juttatja eszembe.

— Ugyan uram, magyarázza meg.

— Az a rózsza a közepén: Ön, s ez a tüskés ág, mely azt körülfonja, én szeretnék lenni. Lássá én is, megvédénem Önt. Szüksége van rá, hisz árva Ön is.

— Oh én nem érzem árvaságom, rokonaim szeretnek; én érdemes akarok lenni szeretetükre.

— Constantina! Értsem meg. Otthont, családi otthont gondolok. Egy erős férfi oldalán holdogházastárs nem szeretne lenni?

— Igen.

— Itt vagyok. Felajánlom szerénységem, szívem s erőm.

— Jó. Majd gondolkozom róla, mondta a leány nyugodtan.

— Szilveszter éjjelén együtt volt a vig társaság. Ott volt Constantina, meg Alexics is. Amaz egykedvűen s ez szívszorogva feszengett a vig cimborák közt szerencséjére senkisémtörődött véle s szabadon figyel-

mérget elloptak és azzal többek állatait megmérgezték, miért is kéri a mérgetolvajok megbüntetését, mert a károsultak a gazdaságtól kéri a kár megtérítését. Részletesebb adatok még eddig hiányzanak.

— **Még egy ártezi kutat kérünk.** Miután a Zrínyi téren furt ártezi kútnál már eddig szép eredményt értek el s romélhető, hogy a furási költségből nagyobb összeg megmarad, tehát Szigetvár polgárai közül többen e hó 26-án kérvényt adtak be a város előljárárságához, melyben indokoltak találják, hogy a Kossuth Lajos téren egy újabb kut furassék s ezért egy rendkívüli közgyűlés mielőbbi összehívását sürgetik. Mint értesültünk az előljárárság készségeleget a polgárok kívánásának és már a napokban, valószínű, hogy holnap ez ügyben a közgyűlést összehívja. A kérvényt Fuchs Zsiga, Lázits Victor, Haekel Pál siben utak alá. Reméljük, hogy a közgyűlés magáévá teszi a benyújtott indítványt és ez esetre felír a földmívelési miniszterhez a vegett, hogy a furó gépet e célra továbbra is itt hagyja, nemkülönben a vármegyéhez azért hogy ha netalán a megmaradó összeg nem lenne elég, akkor a még hiányzó összeget a furáshoz adja meg a városnak. Mert csakugyan szükségünk van a jó ivóvízre (közegészségi szempontból is.) És ez pedig humanitásból is mindnyájún közös érdeke.

— **Öngyilkosság.** Mint Darányból írják lapunknak az ottani vasút állomáson *Fülöp* György éjjeli őr és *Nagy* József iroda szolgálja egy vasúti kocsiból 11 drb. halat loptak. Az eset kitudódott, miért is *Fülöp* György szegényében az állomás melletti gödörben e hó 21-én reggel felakasztotta magát.

— **A „Csokonya-vidéki Népművelési Egylet“** f. évi november 25-én esti 5 órakor a csokonyai község ház nagytermében, tartja Közgyűlését. 1. *Szabó* Kálmán elnöki megnyitó beszéde. 2. Titkári jelentés. 3. *Csabai* Kálmán szentimrei m. kir. földmívelési iskolai s. tanár előadása az állattenyésztés köréből. 4. Indítványok. 5. Tisztujtás. 6. Elnöki zár-

hetett.

A leány arca egyszerre megváltozott. Nem az egykedvű halavány, hanem egy rózsás piros színben ragyogó arc. Igen pirulva nézett lopva egy irányban. Egy ifju állott ottan.

— Tehát elvesztettem, gondolta magában Alexics, ki fájó szívvel nézte, mint kerül egymás mellé Constantina és egy esinos szőke ember. E kettő boldognak látszott s ő kintől alig maradvá várta a reggelt.

Felült a szápra. A lovak kocogva siettek a nyaktörő uton s fel — felriadtak, mikor egy hegyszakadék előtt kellett elfutniok. Alexics lenézett a mélybe hol félelmetes esend tanyázott. Megálltak.

— Ott fenn megtalálnám mit hiába keresek: a boldogságom. Egy ugrás és — végeztem.

Körültre tekint s végig simítja forró homlokát s egy szót rebeg — „anyám.“

S megindulnak a lovak a meredek uton szép esendbe haza a kisedek hajlékba, hol egy kép függ a falon.

Elébe megy a képnek. Letérdel előtte.

— Anyám tied életem. A te neved fel-támasztott másodszer is. . .

szó. (Gyűlés után társasvacsora a Pittner Gy. vendéglőjében. Egy teríték ára 80 fl. Kivonat az alapszabályokból: 3. §. a. Alapító-tag egyszersmindenkora fizet 20 koronát. b. Rendes-tag évenként 2 koronát. c. Pártoló-tag tetszés szerinti összeget. Jegyzet: Az egylet az 1867. évben alakult. Ez idő alatt több ezer forinttal segélyezte a szegény iskolás gyermekeket és pedig felekezeti külömbőség nélkül. Tartott felolvasást és előadást: erkölcsi, egészségi, gazdasági, természettani, történelmi stb. vonatkozású tárgyokról. Iskolai könyvtárakat létesített és segélyezett; a tagok részére gazdasági szaklapot járatott; tanulságos füzeteket és könyveket osztott ki; szép könyvtárt tart fenn a tagok használatára stb. Nálunk is elkellno egy ilyen egyesület. (Szerk.)

— **A javíthatatlan.** Még csak 13 éves, de már annyira elzüllött mintha megegyeszer annyi idős lenne, *Schneider* Fáni helynélküli esavargó eselédleány. Ez a fiatal tolvaj az idén már a második nagyobb szabásu lopást követte el. A nyáron a Kaposvárott idéző *Nádasy*-féle szintársulat sugónójét lopta meg, most pedig *Schwarz* Dávid helybeli eselédszerző *Cornelia* leánytól cipőt és ruhaneműt és az ugyancsak ott lakó *Kovács* Erzsébet szintén helynélküli levő eseléd-től jó esomó ruhát összesen 18 kor. 60 f. értékben ellopott és megszökött. A csendőrség körözése folytán f. hó 27-én sikerült a baresi csendőröknek a tolvaj székevényét elfogni. A lopott holmi közül sokat megtaláltak nála. A javíthatatlan fiatal tolvajt beki-sérték a szigetvári kir. járásbíróshoz.

— **Éjji látogatások a trafikban.** Régi közmondás, hogy a házi tolvaj ellen nincs zár. Az bejut mindenhová. Így történt az alábbi eset is. Nagyon is hűséges és megbízható leánynak vélte özv. *Glöckner* Ignác né a eselédjét *Bojanna* Miczit, kire a lelki üdvét is rá bízta volna. Ámde keserűen esalódott, mert a hűséges eseléd nagyon is vissza élt a helyzettel és *Haragó* Gyula nevű 16 éves borbély tanonc szeretőjével már fél év óta éjnek idején megdézsmáltak a szivart és a cigarettákat a nagytőzsdében. De a tolvajlásra mégis rájöttek *Henézi* borbély segédje, *Haragó* Gyulánál több kulcsot talált, miket felküldtek a rendőrségre. A rendőr kaplár azonban midőn a fiúért elment elszólta magát és ez idő alatt a fiu megszökött és az éjet a szabadban egy szénakazalban töltötte. Másnap reggel a szülei házában a csendőrök elfogták *Haragót*, ki ekkor bevallotta, hogy a leány a kulcsokról szappan lenyomatot adott és ő ezután *Fürst* József lakatos inással csináltatta meg a kulcsokat, akit szintén beavattak a titokba és *Fürst* is szintén mindent bevallott. A leány ellenben konokul tagad és most egy ideig nem is vallathatják, mert ijedtében bemenekült a kórházba, hol tegnap reggel egy egészséges fiu gyermeknek adott életet. A csendőrség a nyomozást erélyesen folytatni fogja.

— **Postai küldemények fölírása.** *Hieronymi* Károly kereskedelmi miniszter a levélpósta küldemények borítékára vagy czimzalagjára tehető fölírások ügyében új határozatot hozott. A határozat szerint a küldemény fölírása gyanánt saját nevét, állását és lakását a burkolat első vagy hátulsó ol-

— Tudom, szeretlek szívembü, kedves szerelmes barátom, hogy a Juliska zsurjára mész!

— Ha tudod, mit kérdelek!

— Most már nem kérdelek. Hanem csak annyit édes Marczikám, hogy ugylátszik nálad a szerelem is *üzlet!*

Egy színésziünkkel a következő mulatságos eset történt. Lakása egyszer egy öreg zsidó házaspárnál lévén, hol a hideg idő beállával fűteni kezdtek. Mivel mindhárman egy szobában aludtak, hát az öreg asszony azt a határozati javaslatot terjesztette elő férjének, hogy szólítsa fel holnap a színész urat, hogy valamivel ő is járuljon hozzá a fűtéshez. Másnap csakugyan felhívja az öreg a színészt, a mondottakra. Mire Ernyei, mert ő volt, így felelt: — Kérem tisztelt háziúr én csak meglűröm a meleget a szobában, de nekem nem kell. Különben igaz ni, ozen-tul csak két személyre fűtessen.

És az öreg megnyudott.

Vóna Manna.

KÖZGAZDASÁG.

□ Szőlőkivitelünk 1901. és 1902. években. Nem érdektelen tudnunk, hogy a többi gyümöleshöz viszonyítva, mennyi szőlőt vittünk ki a jelzett években. 1901. évben 2.749,324 korona értékű szőlőt exportáltunk, egyéb gyümölcs félre 5. 453, 737 kor. esett. 1902 évben 2.804,548 kor. értékű szőlő ment ki, míg egyéb friss gyümölesből 2.612,231 kor. Amíg tehát a kivitt szőlő mennyisége és így értéke is emelkedett az elmúlt évben addig a többi friss gyümöles mennyisége lényegesen hanyatlott. Kivitelünk Ausztriába és Németországba magyaránynak ígérkezik. Itt említjük meg, hogy két pécsi és egy budapesti szállítócég közvetlen élelmiszer-, gyümölcs-szállító vonatokat rendezelt be az idén, közösen hazánk és Németország közt. Az új intézmény nagyban fokozta versenyképességünket mert a gyors szállítást tette lehetővé. Arra kellene azonban nekünk törekedni, hogy a budapesti piacon összpontosítsuk a kivitt és a gyümöles legnagyobb része nememen Bécsen át külföldre; továbbá új piacokat is szerezzünk, első sorban Angliában és Oroszországban. A kiviteli törekvéseknek nagy könnyebbségre lesz a magyar gyümöles kitünő minősége. Sajnálatos, hogy az olasz szőlő és egyéb friss gyümöles alárendelt minősége mellett is előzőnli a középeurpai piacokat, ami első sorban arra vezethető vissza, hogy az olaszok nagymennyiségű gyümölesöt szállítanak megfelelő csomagolás mellett.

□ A vándor pinczemesterek igénybevétele. Az okszerű borkezelés terjesztése és fejlesztése céljából a földművelésügyi miniszter a budafoki m. kir. pincze nesteri tanfolyamnál vándor pinczemestereket (ez idő szerint kettőt) alkalmazott, kiknek feladata az, hogy a bortermelő közönségnek a borok okszerű kezelése tekintetében szükséges tanácsokat a helyszínen megadják s az illető bortermelők kívánságára szükséges borkezelési munkálatokat (fejtés, derítés, szűrés stb.) ők maguk végre is hajtják.

Azoknak, akik e czélből a vándorpinczemestereket igénybe akarják venni, eziránt, a budafoki pinczemeszteri tanfolyam igazgatóságához kell fordulniok. A vándorpinczemesterek kiszállása esetén a fölmerülő utiköltségeket az illető termelők viselik, továbbá a vándorpinczemesterek ellátásán (lakás és élelmezés) kívül 2 korona napidíjat fizetnek az illető vándorpinczemeszternek.

Szerkesztői üzenetek:

T. K. Pécs. Kérlek az ígértet küld meg a jövő számra. Üdv.

N. Z. Marczali. Miért hallgat? Küldjön valamit karácsonyra. Üdvözlöt.

Lantos Pécs. Holnap írok. Szervusz.

Sz. F. Darány. A küldött tudósítást köszönjük. Máskor is értesítsen bennünket.

G. B. Pécs. Mi lesz atyafi?

Nem közölhetők. Béla király, Őszi nap-sugár és Fekete frakknban című elbeszélések

Gabona-piacz.

Fuchs A. Fia gabona keresk. jelentése szerint

Árak a legújabb jelzés szerint 50 kgr. ként értetődnek,

Szigetvár, 1903. november 27-én.

Buza	uj	—	K.	7	—	7	15
Rozs	„	—	„	5	50	5	70
Árpa	„	—	„	5	—	5	50
Zab	„	—	„	5	—	5	20
Tengeri	„	—	„	4	70	5	70
Bükköny	„	—	„	5	—	5	20
Bab	uj	—	„	7	50	—	—

Kiadja a szerkesztőség.

A legjobb minőségű komlói kovács és darab fűtő szén

kapható.

Engel A. és fiai fatelepén

Szigetvárrott (a vasutnál).

Kovács szén 100 kgr. | K 60 fl.
Darab fűtő szén „ „ | K 80 fl.

Nagy pokrócz raktár

Mindennemü pokróczokból dus választék gyári árban

Wellisch Józsefnél Pécssett

Király utca, a Lyceum épületében, az úgynevezett (2 tornyos templom alatt.)

Egy jó karban lévő

KERÉKPÁR

jutányos árért eladó.

Czim: A kiadóhivatalban.

Unhert Antal temetkezési vállalata, Szigetvár.

Elvállal hulla szállítást vasuton és saját gyászokcsiján, minden irányban.

Raktáron tart:

ércz és fa koporsókat, sirkoszorukat és szemfedőket nagy választékban. Különösen ajánlja ércz koporsóit, melyek a földbe temetve sem horpadnak össze.

Sertés táp-por

mely legyen házi szere minden sertés tenyésztéssel és hizlalással foglalkozó gazdának, miután ezen évek óta bevált, s főképen az Alföldön nagy kelendőségnek örvendő szer előmozdítja a sertések étvágyát, emésztő képességét és fokozza a ma általános sertés megbetegedések ellen az ellentálló képességet. Utasítás mellékelve.

Egy csirka 100 grammot tartalmazó csomag ára 30 fillér.

Kapható a készítőnél: **Gáts Lajos** gyógyszerésznél Baranya-Mágoacson és főraktar Szigetváron **Osodál Gusztáv** kereskedésében.

642 szám.
1903 végrh.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t.-cz 102 §-a értelmében ezennel közhíré teszi, hogy a kaposvári kir. törvényszék 1903 évi 7792, 7794 és 7796 számú végzése által Szabó Sándor ügyvéd által képviselt Délsomogyi takarékpénztár javára Gáál Kálmán ellen 450 K 540 és 160 Kor. tőkekövetelés és járuléka erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság le és felül foglalt és 2210 korra becsült 6 ló, 2 csikó, 2 koci eketaligával, 2 borona, 5 öl fa, 10 koci széna és 10 m. m. búzából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladotnak.

Mely árverésnek az 1903-ik évi V 481/1 sz. kiküldő végzése folytán a helyszínen vagyis **Hatvanban alperes** lakásán leendő eszközzésére **1903. évi december hó 5-ik napjának délutáni 2 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik-elsőbbégi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetésnek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Szigetvár, 1903. évi nov. 22. n.

Klie János
kir. bír. végrehajtó.

Nagy Karácsonyi Vásár!

Legalkalmasabb

Karácsonyi és új évi ajándékok!

Egy teljes ruhára való szövet 100 és 120 cm. széles
2 K 3 K 50 f — 5-koronáig.

Egy teljes ruhára való jó mosó flanel és parget
2 K 40 fillől 4 korig.

Egy teljes ruhára való jó minőségű Batist, Zefir és karton
2 K 80 fillől 5 korig:

Egy teljes alsóruhára való finom mosható flanel 2 K 40 f.

Divatos Blous selymek mtr. I kortól feljebb.

Legfinomabb Blouse bársonyok óriási választékban,
Ingek nyakkendők zsebkendők valamint az összes cikkek a karácsonyi idényre leszállított árak mellett.

Maradékok fél árban!

Deutsch Dávid fia

divatáruháza

SZIGETVÁROTT. (Takarékpénztári épület).

Leszállított árak!

Leszállított árak!

Friedman Károly

legnagyobb és legolcsóbb

BUTOR RAKTÁRA

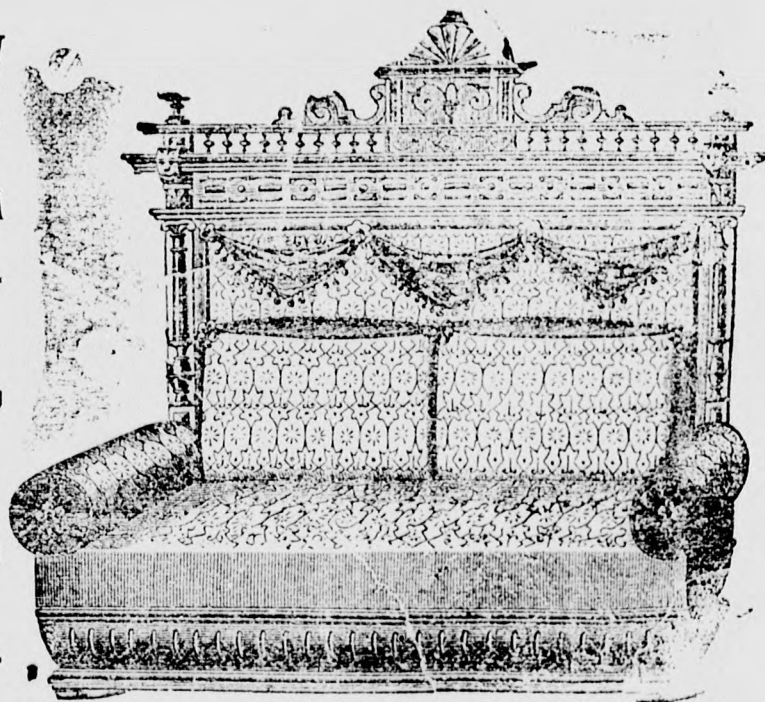
kárpitos és diszítő üzlete

PÉCSETT,

Siklósi országut 44.

Ismételadóknak, nagyobb berendezéseknél egyeseknek is

10% engedmény.

Hirdetéseket jutányos árért vesz fel
a kiadóhivatal.

Nyomatott Kozary Ede gyorsajtóján Szigetvárott